

умовах співробітництва, взаємопроникнення правових систем та ін. Саме в таких умовах можуть визрівати і проявлятися нові державні, наддержавні, міждержавні утворення, їх нові якості і можливості.

Список бібліографічних посилань

1. Гуророва Н. О. Проблеми кримінальної відповідальності за торгівлю жінками, вчинену організованими групами. Боротьба з торгівлею жінками: проблеми вдосконалення законодавства та завдання органів внутрішніх справ України. *Вісник Університету внутрішніх справ*. 1999. С. 26-28.

2. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

3. Про міжнародні договори : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.

Одержано 05.11.2018

УДК 343.1 : 65.012.8

Вадим Миколайович ДАВИДЮК,

кандидат юридичних наук,

докторант Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНТЕРНЕТ ЯК СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ РОБОТИ З КОНФІДЕНТАМИ

Спостереження за розвитком комп'ютерних технологій та створеного за їх допомогою специфічного середовища – кіберпростору дає підстави говорити про розвиток нового соціального простору, який все частіше стає об'єктом юридичної науки. Суспільні відносини, які виникають у цьому віртуальному середовищі, можуть мати різко негативний, суспільно небезпечний характер, що зумовлює необхідність реагування правоохоронних органів.

З іншого боку кіберпростір дає можливість правоохоронним органам застосовувати нові технологічні методи і способи протидії злочинності, в тому числі адаптувати використання сил оперативно-розшукової діяльності до умов кіберсфери.

У згаданому контексті хотілося б окремо зупинитися на спеціальних силах оперативно-розшукової діяльності, оскільки вони є головним джерелом інформації про латентні злочини та потребують ретельного керівного підходу з боку оперативного працівника.

Вже не один рік у наукових колах ведеться дискусія стосовно порядку та особливостей роботи з конфідентами у кіберсфері. У результаті проведеного аналізу можна виділити декілька основних напрямків наукових пошуків у цій сфері:

– відпрацювання кіберпростору з метою пошуку кандидатів для конфіденційного співробітництва;

– цільова діяльність конфідентів у кіберсфері в рамках вирішення поставлених завдань.

– застосування кіберпростору як середовища для комунікації між конфідентом та іншими особами.

Описані напрями не є коюсь науковою екзотикою, відірваною від реальності та опрацьовуваною лише в теоретичній площині. Вони нерідко згадуються практичними працівниками правоохоронних органів у коментарях стосовно роботи відповідних підрозділів.

Так начальник Департаменту кіберполіції Національної поліції України С. Демедюк зауважує: «Ми переважно вербуванням займаємося у віртуальному середовищі. Коли на початковому етапі не зрозуміло, хто там ховається насправді і за кого себе видає. Якщо бачимо, що об'єкт нас цікавить, включаємо багато сил і засобів, щоб його завербувати. Це також спілкування на закритих чатах, форумах, де фахівці і професійні хакери між собою спілкуються» [1].

В одному з останніх інтерв'ю [2] начальник Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України Р. Осуховський серед іншого зазначає: «При роботі з агентурою у нас зараз більше можливостей, ніж було в оперів раніше. Не обов'язково призначати особисту зустріч, існують закриті чати, куди можна зайти під ніком».

Якщо у вітчизняних правоохоронних органах робота з конфідентами в мережі знаходиться у зародковому стані, то в провідних західних країнах цю проблему вивчають вже не один десяток років. В цьому контексті варто згадати американські *Online Investigative Principles for Federal Law Enforcement Agents 1999 p.*, в яких описуються питання роботи з конфідентами у кіберсфері.

Висновок. Таким чином, питання роботи з конфідентами у кіберсфері на теперішній час є вельми актуальним та породжує один з перспективних напрямків наукових досліджень оперативно-розшукової діяльності. Його належне опрацювання дозволить більш ефективно підійти до застосування інновацій в системі протидії злочинності.

Список бібліографічних посилань

1. Бодня Т. Голова Департаменту кіберполіції Сергій Демедюк: «Проти України ведуть цілеспрямовану кібервійну. Все вказує на причетність РФ» // ЦЕНЗОР.НЕТ. 05.07.2017 13:58. URL: https://ua.censor.net.ua/resonance/446561/golova_departamentu_kiberpolitsiyi_sergiyi_demediuk_protly_ukrayiny_vedut_tsile_spryamovanu_kiberviyinu (дата звернення: 26.10.2018).

2. Підрозділи Департаменту стратегічних розслідувань будуть створені в кожній області вже до кінця жовтня – Роман Осуховський // Офіційний сайт Національної поліції. 25.10.2018 17:01. URL: www.npu.gov.ua/news/policiya-v-oblichchyah/pidrozdili-departamentu-strategichnix-rozsliduvan-budut-stvoreni-v-kozhnij-oblasti-vzhe-do-kinczya-zhovtnya-roman-osuhovskij/ (дата звернення: 26.10.2018).

Одержано 26.10.2018